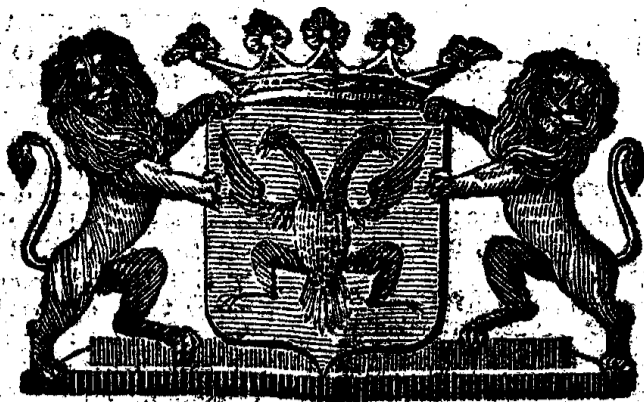

A°. 1825.

ARNHEMSE

Donderdag

COURANT

den 14. April

FRANKFORT, den 10. April.

Men schrijft uit Konstantinopel, den 10. Maart, nader het volgende: De rust in de hoofdstad is, sedert de bekende zamenzwering, volkomen hersteld, en de muiters zijn bijna allen met den dood gestraft of aan den bostondschi-bachi overgegeven. De afgezette aga der Janitseren is naar Brussa verbannen, en Ghalib-pacha, die zich naar Magenta moest begeven, geheel onschuldig bevonden. Men gelooft dus, dat hij spoedig zal terugkeeren.

Den 3. dezer was er eene buitengewone raadsvergadering bij den sultan, waaraan de aphanen sijnja veldtocht en de nadelige toestand van het koninkrijk hoofdzakelijk behandeld werden. Intusschen zijn voor dezer dagen 11 oorlogschepen naar de Dardanellen onder zeil gegaan, om zich aldaar met de reeds vroeger uitgelopen expedities te vereenigen en de bevelen van den kapudan-pacha af te wachten.

Wanneer zich echter het algemeen verspreide gerucht bevestigt, dat Ibrahim-pacha de wateren van Candia verlaten heeft en naar Egypte is teruggekeerd, dan kan er dit jaar, in geval hij niet terugkomt, aan geene groote ondernemingen ter zee gedacht worden. Velen echter trekken deze tijding geheel in twijfel. — Patras is, volgens alle berichten, in groot gevaar. Daarentegen zou zich Odysseus voor de Porte verklaard hebben. Sommigen denken intusschen, dat dit gerucht maar is uitgevonden, om den val van Patras minder smartelijk te maken. — De hier aanwezige Engelsche handelhuizen ontvingen het eerste bericht van de afschaffing der Levantische compagnie, van het sluiten eener nieuwe geldleening met de Grieken, en de tijding, dat lord Strangford, ongenacht zijne aan de Turksche ministers voor zijn vertrek gedane belofte, niet weder herwaarts zou terugkeeren. Dit alles, in verband genomen met de gelijktijdig bij den Franschen gezant, graaf Guilleminot, uit Parijs ontvangene berichten, betrekkelijk het erkennen der Zuid-Amerikaansche Vrij-Staten door de Engelschen, waarover graaf Guilleminot dezelven een zamenkomst met den reis-effendi verlangde, schijnt de Porte bekwamen te maken, dat Engeland ten opzichte van Griekenland de zelfden weg zou kunnen inslaan. Reeds verzekert men, dat de kapudan-pacha, die met de Europese zaken min of meer bekend is, zich had uitgelaten, dat hem, na dergelijke voorvallen, eene plotselinge erkenning van de onafhankelijkheid van Griekenland weinig verwondering soude baren. Grieksche zendelingen, die naar alle oorden Negroponte doorkruisen en het volk tot eenen algemeenen opstand trachten overtehalen, verzekeren ovsral, dat de erkenning van Griekenland als een vrije staat, van de zijde van Engeland ontwijfelbaar zal volgen, zoodra zich het eiland Negroponte geheel voor de zaak der vrijmaking verklaard heeft.

De heer Minotaky heeft eindelijk, zoo men zegt, de lang verwachte depeches uit Petersburg ontvangen; doch van den inhoud derzelve is nog niets uitgelekt.

Een brief uit Trieste, van den 29. Maart, behest het volgende: Bijzondere brieven uit Sijra melden, dat Odysseus, uit haat tegen de Grieksche regering, met de Turken was in onderhandeling getreden en Athene bedreigde. Hierop hadden die van Athene den beroemden partijganger Goura te hulp geroepen, welke dadelijk met een korps naar Athene was opgebroken.

Van den 11. April.

De courant van Lusanne behest eenen brief uit Livorno, van den 26. Maart, waarbij gemeld wordt, dat een daags te voren van Alexandrie aangekomen schip de tijding heeft aangebragt, dat het Egyptisch eskader, onder de orders van Ibrahim-pacha, in de haven van Alexandrie is teruggekeerd, en dat de admiraal Ismael-Gibraltar, te Rhodus, aan eene ziekte overleden is.

Men heeft hier ontvangen: 1°. Eenen brief, aan den Britschen minister Canning, van den secretaris-generaal der Grieksche regering te Napoli di Romania van 12. (24) Augustus 1824, zich beklagende over eene verklaring van Rusland over Griekenlands zaak, en verzoekende den bijstand van Engeland; 2°. een antwoord van den heer Canning, van den 1. December 1824, houdende, dat de stappen, welke door Rusland, zoo ver bekend, gedaan zijn, tot bemiddeling hebben gestrekt, en Engeland opzigens Griekenland het stelsel van volstrekte onzijdigheid aankleeft.

STOKHOLM, den 29. Maart.

Behalve een handels-traktaat met het koninkrijk der Nederlanden, wordt de handel en scheepvaart tusschen de beide landen op een wettelijk voet moet worden gesteld, heeft het gouvernement, zegt men, de bevelen onderhandelingen aangevangen, die grotere wijzigingen in onze verbodswetten, dan reeds bij het laatste tarief zijn bepaald, zouden kunnen ten gevolge hebben, zoo met opzigt tot de Engelsche als tot de Koloniale waren.

LONDEN, den 5. April.

Het volgende is de hoofdzakelijke inhoud van de, in de zitting van den 23. dezer, voor de eerstemaal gelezene bill, over de vrijwording der katholieken: De bill verklaart, dat de protestantsche troonopvolging, de bisschoppelijke kerk in Engeland en Ierland, en de presbyteriansche in Schotland, op eenen duurzamen en onschendbaren voet zijn vastgesteld. Zij herinnert aan de verklaringen tegen de transsubstantiatie, de vereering der heiligen en de Mis, welke alleen geestelijke aangelegenheden betreffen en op de trouw der onderdanen geenen invloed hebben; zij verklaart, dat de katholieken den van hen gevorderden eed nooit geweigerd hebben, met uitzondering van den eed van de koninklijk-kerkelijke opperhoofdigheid, in wiens plaats de volgende zal komen:

Ik belove en zweere oprecht, Z. M. den thans regerenden koning getrouw te zijn, hem, zoo veel in mijn vermogen is, tegen alle zamenzweringen en aanrandingen, welke tegen zijn persoon, zijne kroon en zijne waardigheid gerigt mogten worden, te verdedigen; alles aan te wenden, om alle verraderij en zamenzweringen, welke tegen Z. M., zijne erven en nakomelingen mogten beraamd worden, te ontdekken en te openbaren; ik belove getrouwelijk, uit al mijn vermogen de troon-

opvolging in stand te houden en te verdedigen, welke volgens eene acte, getiteld: »Acte voor de verdere beperking der kroon en ter verzekering der regten en vrijheden der onderdanen,» — op de prinses Sophia, weduwe van den keurvorst en hertog van Hannover en hare lijfelijke erven van den protestantschen godsdienst bepaald is; ik ontzeg geheel alle gehoorzaamheid en trouw aan ieder ander persoon, die de kroon van het rijk zich wil toeëigenen of daarop aanspraak beweren zal te hebben, en ik zweer, dat ik, als goddeloos en den christen onwaardig, de grondstelling verwerp en verafschuw, dat het regmatig is, iemand, onder voorwendsel van ketterij, te vermoorden of uit den weg te ruimen, insgelijks de roekeloos en den christen onwaardige grondtelling, dat men zijn woord van een ketter of ongeloovigen niet behoeft te houden. Ik verklaar wijders, dat ik verwerp en afzweer de niet tot mijn geloof behoorende gevoelens, dat de vorsten, die door den paus en zijnen raad, of elk ander bestuur van den Roomschen Stoel, of eindelijk door eenige andere overigheid, in den ban gedaan worden, door hanne onderdanen of eenig persoon afgezet of vermoord mogen worden; ik beloof, dat ik geene dergelijke grondtelling, geene, welke met deze verklaring strijdig is, aankleven of begunstigen zal, en ik verklaar niet te gelooven, dat de Paus van Rome of eenig ander buitenlandsch vorst, prelaat, staat of potentaat in dit Rijk zal hebben, middelijk of onmiddelijk, eenige wereldlijke of geestelijke regtssoefening, magt, kracht of voorrang, en ik verwerp en zweer af, ieder oogmerk, om de thans bestaande kerk omver te werpen, om de Roomsche-katholieke in derzelve plaats te stellen.

Ik zweer plegtig, nimmer een voorregt, waarop ik aanspraak heb of kan maken, te zullen aanwenden, om den Protestantschen godsdienst of de Protestantsche regering van dit rijk te storen; en voor het oog van God zweer en verklaar ik op het plegtigst, dat ik deze verklaring in alle derzelve leden en deelen naar den eenvoudigen en gewonen zin des woords afleg, zonder eenige op dubbelzinnigheid gegronde inzichten, of in gedachten gemaakte voorbehouding, zonder eenige van den Paus of den Roomschen Stoel, of eindelijk, van ieder ander persoon verleende dispensatie, en zonder te denken, dat ik voor God of voor menschen van deze verklaring of eenige deelen derzelve ontslagen of vrijgesproken kan worden, wanneer ook zelfs de Paus of eenig ander persoon of overigheid dezen eed vernietigde en als onwettig en niet gedaan verklaarde.

Hierop volgen nog eenige reglementaire bepalingen, over de benoeming tot de geestelijke waardigheid der katholieke kerk in Ierland en over de verhouding dezer kerk tot den Roomschen Stoel. De bullen of andere officiele stukken, welke uit Rome komen, zullen door eene van den koning benoemde commissie van bisschoppen ondersocht worden.

Van den 9. April.

Thans heeft men officiele berichten uit Peru, welke de overwinning op de koninklijke armee aldaar volkomen bevestigen; dezelve is den 9. December door den generaal Sucre te Ajaencho bezochten en wordt in de proclamatie van Bolivar aan de Peruanen eene der roemrijkste genoemd, die in de Nieuwe Wereld behaald is. Ook heeft men, benevens alle de bijzonderheden van dezen gedenkwaardigen dag, die het lot van Peru geheel behest heeft, nog de capitulatie ontvangen, die Canterao, welke den gekwetsten onder-koning la Serna in het bevel over de koninklijke troepen opgevolgd is, met Sucre gesloten heeft. Bolivar heeft aan de natie bekend gemaakt, dat hij het dictatorschap, waarmede hij bekleed was, op den 10. Februarij, den verjaardag van het besluit, waarbij hem die magt opgedragen is, zal nederleggen, zullende op dien dag het congres van Peru bijeen komen. Nog in dit jaar zal de republiek van Columbia voor de eerste maal, volgens de constitutie, eenen president moeten verkiezen, en waarschijnlijk zal de keus vallen op Bolivar, aan wien de natie zoo veel te danken heeft.

PARYS, den 9. April.

Een Jezuitisch ministerieel blad behest heden: 1°. Eene jammerklagt over de officiele bevestiging der volkomen overwinning van de Columbianen in Peru, en de geheele vernietiging van het Spaansche gezag in dat belangrijke land; gevolgd van eene opwekking aan de Spaansche natie, tot eenen kruistogt tegen Amerika, waar de ongelukkige inwoners groot gevaar loopen van volkomene godverzakkers te worden; 2°. de opgave, dat de heer Mollard-Lefevre, koopman te Lyon, het schandaal heeft gepleegd van uit de roomsche tot de hervormde kerk overtegaan; 3°. eenen bitteren nitval tegen het ministerie van den roomsch-katholieken eeredienst in de Nederlanden, ten wijk de afkondiging van de Pausselijke bull over het jansenisme niet heeft willen toestaan; terwijl bij eene order van den koning der Nederlanden, van den 24. Februarij 1825, voorts nog is verboden, (zonder vergunning) enig rescript van eene buitenlandsche magt aftekondigen; waaronder natuurlijk ook het hof van Rome begrepen is.

De Gazette van Madrid meldt, dat twee ingezetenen van de stad Bilbao tot de galg veroordeeld zijn, omdat zij met een mes een opschrift geschonden hebben, waarop stond: *Leve de vrijmagtige Koning!*

In Andalusje heerscht groot gebrek, hetgeen te Seville tot eenige onlusten aanleiding heeft gegeven. De gezetenste inwoners verlaten die streek.

Een brief uit Cadix, van den 18. Maart, behest het volgende:

Het Spaansche fragat de Victoria, dat op het einde dezer maand naar Manille onder zeil moest gaan, ten einde den brigadier-generaal D. Mariano Ricafort, onlangs tot kapitein-generaal der Philippinsche eilanden benoemd, derwaarts over te brengen, heeft zijne reis, ten minste voorloopig, opgeschort, uithoofde der slechte tijdingen, welke het gouvernement, zegt men, van Manille ontvangen heeft. Volgens die tijdingen, heeft de heer Martinez, kapitein-generaal der Philippinsche eilanden, vernemende, dat hij, wegens zijne liberale beginselen, door den heer Ricafort zou vervangen worden, verklaard, dat hij aan de orders van den vrijmagtigen koning van Spanje niet gehoorzamen zou. Hij wordt door 8000 man liniestroepen, die hij onder zijne bevelen heeft en zeer aan hem verkleefd zijn, ondersteund.

GRAVENHAGE, den 11. April.

De Staats-Correspondent behelst den volgenden » Brief van Z. M. den Directeur-Generaal voor de zaken van den Roomsch-Katholijken Beroep...

Brussel, den 4. April 1825. De Koning is in ervering gekomen, dat in onderscheidene provincien, eenige missionarissen, waaronder zelfs vreemde, zich in sommige pastorijen hebben vertoond...

Z. M. zich geheel verlatende op de bekende zorgen, den ijver, en vooral op de voorzichtigheid der bisschoppen en andere kerkvoogden van het rijk en van hunne medewerkers in de leiding der aan hen toevertrouwde zielen op het pad der zaligheid...

ARNHEM, den 14. April.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 13. April 1 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 3 D. Den 14. dito 1 El 4 Palm 8 Duim; gewassen 0 D. gevallen 2 D.

Het Collegie van KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente van Vorden, is voornemens, om onder approbatie van het Provinciaal Collegie van Toezigt op de Administratie der Hervormde Kerken in Gelderland...

AANBESTEDING.

De HOOFD-DYKSTOEL des Ambts Overbetuwe is voornemens aan den minst aannemende aan te besteden:

Het VERHOOGEN, VERZWAREN en BEGRINDEN van het Vak DYKS onder Gendt, van den achtergevel van het Huis van JAN GAGEL...

Deze BESTEDING zal gedaan worden op Woensdag den 4. Mei 1825, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Wed. A. CRYNEN, te Lent...

AFDEELING KURASSIERS No. 3.

AANBESTEDING VAN REMONT-PAARDEN.

Krachtens autorisatie van Zijne Excellentie den Commissaris-Generaal van Oorlog, in dato 25 Maart 1825, No. 43, zal de HOOFD-ADMINISTRATIE der Afdeeling Kurassiers No. 3, in Garnizoen te Deventer...

De Inschrijvings-Biljetten zullen op geregeld papier geschreven, gecachetteerd, en op het Adres gesteld moeten worden: Inschrijving voor de Leverantie van Remont-Paarden...

De leverantie der Paarden zal moeten geschieden in twee of drie termijn, en wel voor den 15. van de maand July aanstaande, en te Deventer afgeleverd worden.

Op last van de Hoofd-Administratie voornemens, de Kapitein-Kwartiermeester, PARYS.

VERKOOPING.

Men is voornemens, op Dingsdag den dertien Mei 1825, des middags ten 3 ure, aan het nagenoemde Logement, bij inzaat, en 14 dagen daarna, zijnde den zeventienden van dezelfde maand...

Het van ouds bekende en voordeelig gelegen LOGEMENT DE KROON, op het Loo, bij 's Konings Paleis aldaar, bestaande in een logeement HUIS, met tien BOVEN- en BENEDENKAMERS, ZOLDERINGEN, ruime KEUKEN en KELDERS, groote PAARDEN-STAL en HOEIZOLDER, MEIDEN- en

KNECHTS-KAMERS, daar aan toe ruime BOUW-SCHUUR, HOOIBERG, verdere Getimmerde, Noodwendigheden en Gebakken, tot een geschikt Logement vereischt, waarin, sedert onbegrijpelijk jaren, met goed gevolg eene Logementhouders is geëxercerd en nu met goed succes voortgezet wordt...

Voorts een HUIS, daarnaast staande, met verscheidene KAMERS en VERTREKKEN, BOUWSCHUUR en TUIN, daar achter gelegen, de Brouwerij genaamd. Kooper kan, des verkiezende, een aanzienlijk kapitaal, tegen een eerste hypotheek op zeer aannemelijke voorwaarden blijven behouden.

VERKOOPING.

Op Dinsdag den 19 April 1825, te beginnen des voormiddags tien ure, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen der Notarissen, in de Scheidemakergasch, te Nijmegen, van een aanzienlijk Partij FRAAIGEMAAKT ZILVERWERK, waaronder een zeer groot oval Theeblad, Lepels, Vorken en Messen...

↑ J. DE VRIES, A. BRONDGEEST, ↑ E. M. ENGELBERTS en C. F. HOOS, Makelaars, zullen, ten overstaan van den Notaris Mr. J. COMMELIN, op Maandag den 25. April 1825, binnen Amsterdam...

Zeldzame en beroemde KUNSTSTUKKEN, zijnde met de meeste vlijt vervaardigde Voorwerpen der Natuur of Navolgingen van beroemde Schilderders, bewerkt uit een harde Marmereachtige Stoff of Compositie; voorts eenige SCHILDEREEN, TEEKENINGEN in LYSTEN en GLAZEN, en SCHILDERSTUKKEN op GLAS...

↑ Een FATSOENLYK MAN, met den handel en administratie volledig bekend, wenschte zich deze kennis voordelig ten nutte te maken, in een of ander beheer, hetzij in de uitoefening eener winstgevendende zaak ten Platten Lande...

NEDERLANDSCHE STOOMBOT-MAATSCHAPPIJ.

De STOOMBOT vertrekt: Van Rotterdam naar Nijmegen: Vrijdag den 15. April, des morgens ten 9 ure. Vrijdag den 22. April, des morgens ten 6 ure.

Op de andere dagen vaart gemelde Boot naar Antwerpen en Zeevlugt, waarvan men, even als van alle andere particulariteiten, informatie kan bekomen aan het Kantoor van den Correspondent der Maatschappij, den Heer JOH. AD. QUACK, Senior, te Nijmegen.

VOORPASSAGIERS.

Van Rotterdam in 26 Uren naar Londen. De STOOMBOT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN, Kapitein J. FRANKON, Vertrekt 's wekelijks des Zondags morgens ten 8 ure.

↑ H. G. A. THIEME heeft, op den 27. Maart, aan den Heer Burgemeester van Zulphen op het nieuw ter vertaling en omwerking in het Nederduitsch vertoond: 1. SCHNEIDERS, Griechisch-Deutsches Wörterbuch...

Op den 7. April 1825, is door C. A. THIEME, te Arnhem, ter vertaling in het Nederduitsch vertoond: Table Synoptique des Poisons et des Asphyxies, par EUGÈNE DE SALLE, M. D., Deuxième édition, Paris 1824.

SIMON NAHANS DENIZ, Hofmedicus van Z. M. den Koning, en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins FAEDERIK der Nederlanden, enz., enz., verwilligt het geëerde publiek, dat hij op aanstaande Maandag en Dingsdag den 18. en 19. April, doch voltrakt niet langer, te spreken of te ontbieden zal zijn bij Mevrouw de Wed. PEPFENHAUSER, in het Logement het Zwijnshoofd.